

Skrzyżowanie, ulica Nadrzeczna i _____⁷_____,
Przez Jagiellońską jedna przechodzi w drugą w zgodzie,

Tu Najświętsza Maria Panna stoi w każdy czas,
U jej stóp prosba „O _____³____ nieopuszczaj nas”.
Poszukaj teraz wieży kościoła w krajobrazie,
Bo całego kościoła stąd nie widać na razie.

Czas poznać dzierzgowskiej parafii świątynię,
Późny gotyk z cegły, na pewno jej nie miniesz.
Obok niej wieża neogotycki zdradza szyk,
Policz kondygnacje, ile ich jest? _____²_____.

Świątynia jest ciekawa dla historii entuzjasty,
Pierwszy kościół zbudowano już w wieku XIV-tym
I był fundacji biskupa Ścibora z Radzimina.
Dziś we wnętrzu polichromie projektu W. Zina.

Jest kamienna krypta i rodowe epitafia
Rodzin ważnych i zamożnych spośród parafian.
Stojąc naprzeciwko głównych drzwi wejściowych,
Idź w lewo, by zdobyć informacji garść nowych.

Najpierw spotkasz papieża na skalnym cokole,
„Ty jesteś _____¹⁵_____ czyli skała” – odczytaj na dole.
Obok pomnika krzyż misyjny z wielkim kamieniem
Oraz tablicą upamiętniającą parafii istnienie.

W dwa tysiące szesnastym minęło _____⁴_____ lat,
Służy już parafianom wielki czas szmat.
Dalej czarny krzyż na obelisku postawiony z chęcią
Uczczenia księdza _____¹⁰_____ i ku jego pamięci.

Chodubski był _____¹⁷_____ tutejszej parafii,
Aresztowany przez wojska rosyjskie, do niewoli trafił.
Podejrzany o współdziałanie z rewolucjonistami,
Okrutnie został wyniszczony licznymi śledztwami,

Wypuszczony na wolność wkrótce dokonał żywota.
W obronie ojczyzny umrzeć to prawdziwa cnota.
Wysoko na ścianie kościoła przylegającej do wieży
Tkwi niewybuch otynkowy, który tam uderzył.

Przy bramie jeszcze krzyż na głazie ogromnym,
Obrońcom wolnej Polski w ciężkich czasach wojny.
Opuszczasz teren przykościelny i przez pasy
Podążasz po nagrodę do kresu questu trasy.

Teraz złóż hasło, nie trzeba być alfą, omegą:
W cieniu kasztanowca

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20						

Podczas wędrówki odkryłeś to i owo,
I wiesz chyba więcej o naszej wsi Dzierzgowo.

Miejsce na skarb

Twórcy questu:

Adriana Smajek, Kornelia Kucharska, Monika Gołębczyk,
Teresa Eljasiak-Zbysińska, Bożena Perdjon

Ilustracje:

Magdalena Bieńkowska

Mapka:

Agnieszka Kukułka

Konsultacje:

Barbara Kazior – Trener Questingu
Fundacja Miejsc i Ludzi Aktywnych
www.mila.org.pl
www.questing.pl

Opiekun questu:

Lokalna Grupa Działania „Północne Mazowsze”
www.polnocnemazowsze.pl
biuro@polnocnemazowsze.pl
tel. 516 184 613

Projekt graficzny i skład:
Mariusz Front

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Materiał przygotowany przez Lokalną Grupę Działania „Północne Mazowsze”
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Q U E S T

To i owo o wsi Dzierzgowo

Gdzie to jest?

Dzierzgowo to wieś w województwie mazowieckim.
Quest rozpoczyna się w centrum wsi, na placu przed
Urzędem Gminy.

Tematyka

Quest pozwala na odkrycie najciekawszych miejsc
związanych z historią i tradycją Dzierzgowo oraz jego
walorami przyrodniczymi.

Jak szukać skarbu?

Od punktu startu należy wędrować zgodnie ze wska-
zówkami zawartymi w wierszowanej instrukcji. Po dro-
dze są zagadki, których rozwiązanie pozwoli na odkry-
cie hasła. Trzeba się bacznie rozglądać, czytać tablice
i inne napisy, dostrzegać kształty i detale. Hasło jest
niezbędne, żeby na końcu questu dotrzeć do skarbu.

Czas przejścia: ok. 1 h 30 min

powiat mławski

Witaj w ciekawym i gościnnym Dzierzgowie,
Z nami poznasz ciekawe historie stare i nowe,
Koleje losu wsi, miejsca, zabytki najcenniejsze,
Nasz parafialny kościół, ważny dla nas wielce.

Dawne wsi określenie to nazwa dzierzawca,
Od imienia Dzirżek, jak twierdzi rzeczy znawca,
Imię to pochodzi od słowa staropolskiego:
Posiadać, trzymać, dzierżyć znaczącego.

W wieku szesnastym znany był w tej okolicy
Ród Dzierzgowskich, jak powiadają, pracowity,
Co nazwisko ponoć przyjął od miejscowości.
Ruszać by zaspokoić pokłady ciekawości.

Symbol patriotyzmu przy urzędzie budynku,
Pomnik T. Kościuszki, stoi na środku „ryнку”.
W czasie wojny popiersie zdemontowano,
Figurę w kościele, cokoł na cmentarzu schowano.

Lata dwóch odślonień bohatera figury
Zamieszczono na cokole oraz napis, który
Obwieszcza: _____ 6 _____ Narodu 16 _____
Ulicę Kościuszki przekrocz tam, gdzie pasy.

Za przejściem dla pieszych w lewo chodnikiem
I prosto idź przed siebie, nie zbaczaj donikąd.
Zwróć uwagę na stare domki drewniane,
Do gminnej ewidencji zabytków wpisane.

Krzyż przydrożny miń na ceglanym cokole,
Potem ujrzysz łukowe wejście na nekropolię.
Przed bramą wznies oczy i niech przeczytają:
_____ 19 _____ – którzy w Panu _____ 20 _____

Za furtką będziesz mieć dwie drogi do wyboru,
Idź w prawo, wśród szarych i czarnych kolorów.
Inny kierunek obierz na kolejnym rozwidleniu,
I nie idź już w muru cmentarnego cieniu.

Tuż przy ścieżce trzecia po prawej mogiła,
W niej spoczywa pani Stemplińska 11 _____
Nauczycielką była, jej mąż urzędnikiem
I w saperów rezerwie podporucznikiem.

Na grobie dodatkowa tabliczka się mieści,
O tragicznej i smutnej w swej wymowie treści:
_____ 13 _____ Stempliński do wojska został powołany,
Przez NKWD¹ do obozu w _____ 12 _____ zesłany,

Śmierć poniósł z innymi więźniami w Charkowie,
Strzałem w tył głowy, jak inni oficerowie.
Kilka kroków dalej, po tej samej stronie,
Dla bohaterów, co stanęli w ojczyzny obronie,

Mogiłę postawiono z _____ 18 _____ w koronie na szczycie,
Na niej trzy upamiętniające ich czarne tablice.
Teraz krzyż drewniany niech oko zachęci,
Poświęcony Andrzej 9 _____ pamięci.

Więziony był w czasie niemieckiej okupacji,
A podczas akcji zbiorowej eksterminacji
W Komornickich Lasach zamordowany.
Niechaj nie zostanie nigdy zapomniany.

Idź dalej, ród Majewskich ma ławkę z oparciem.
Przejście koło niej umożliwi Ci dotarcie
Do grobu w głębi, gdzie na rozległej płycie
Stoi pionowy kamień o mniejszym gabarycie.

Na nim napis Ci objaśni w krótkich słowach,
Że spoczywa tu Reinhardów rodzina miejscowa.
Byli to Dzierzgowia ostatni właściciele.
Tą samą drogą opuść cmentarza teren.

Idź chodnikiem po prawej stronie ulicy,
Miń przy ścieżce znak z nazwą gminy stolicy.
Chodnik stale się zwęża, aż w końcu zanika,
Idź drugą stroną jezdni – taki komunikat.

Na rozwidleniu dróg skreć w lewo tym razem,
Zabytkowych domków zachwyc się obrazem.
Kiedyś we wsi wszyscy się tu dobrze znali,
A przy tej ulicy Żydzi przed wojną mieszkali.

Na skrzyżowaniu drogowskaz jak podarunek,
Na Przasnysz nada Ci właściwy kierunek.
Jezdnię przejdź dziarsko po najbliższych pasach,
W stronę kościoła, niech nie zwabi Cię jego krasa.

W lewo ulicą idź Ks. Prym. M. _____ 8 _____
Nie przypadkiem upamiętnia ona imię jego.
Ze szlachty zamożnej pochodził ten człowiek,
Której właśnie Dzierzgowo to gniazdo rodowe.

W młodości sztuki wyzwolone studiował,
Później karierę na ścieżkę duchowną skierował.
Dotarł do najwyższych kościelnych godności,
Arcybiskupa gnieźnieńskiego i _____ 1 _____ Polski.

Wędruj prosto po bruku, lewą ulicy stroną,
Za kościołem budynek – oczy niechaj chłoną.
Dzisiaj mieści się w nim kościół plebania,
Nieco dalej dworu kiedyś były zabudowania.

Dwór popadł w ruinę, więc został rozebrany,
A na lewo w oddali widać domek ceglany,
Który stanowi fragment dawnych czworaków,
Obiektu mieszkalnego parobków z folwarku.

Dalej prosto do miejsca, gdzie kiedyś stały
Zabudowania młyna, lecz opustoszały.
Teraz w prawo na dróg wiejskich rozwidleniu,
Po nim trafisz na kolejne, nie daj się zmęczeniu.

Znów w prawo na szutrową ścieżkę wśród zieleni,
Zagajniki, polanki, moc naturalnych przestrzeni,
Stawy, co z czasów dworskich się zachowały,
Liczne ryb gatunki wodne królestwo tu miały.

Cały czas prosto, nie zbaczaj z obranej drogi,
Która wśród łona natury prowadzi Twe nogi.
Nie zrażaj się, tu czeka Cię długa wędrówka,
Odpocznie od zagadek teraz Twoja główka.

Skreć w prawo, gdy dotrzesz do głównej ulicy,
Na górkę nazywaną „Madejową” w tej okolicy.
Wzniesienie Madeja zostaw za plecami
I tablicę Dzierzgowo, w lewo kieruj się stopami.

Teraz poznasz lokalną, podstawową szkołę,
Gdzie młodzież i dzieci uczą się z mozołem.
Wzdłuż ciągu zabudowań podążaj w kolejności:
Hala, miejsce fizycznej uczniów aktywności,

Część z klasami, marszałek patronuje szkole,
_____ 5 _____ _____ 14 _____ jest na tablicy nie cokole.
Ostatnią część opanowały ruchliwe przedszkolaki.
A Ty idź dalej pasem ruchu do wyjściowej bramki,

W kierunku, gdzie zabytkowy dworek się znajduje
Parterowy, górę mieszkalne poddasze zajmuje.
Dawnymi laty mieszkali w nim szkoły przetożeni,
Mieli wokół dworku moc zielonej przestrzeni.

Teraz długa prosta przed Tobą, do wsi centrum,
Przystanąć jednak warto w jeszcze jednym miejscu.

¹ NKWD – Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich